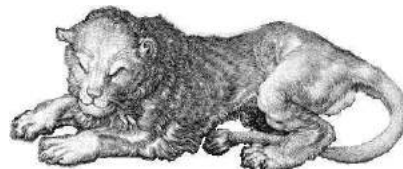

EPISTULA LEONINA

CLXXXIX

HEBDOMADALE
PERIODICUM LATINĒ SCRIPTUM,
QUOD ĒDITUR
E DOMO EDITORIĀ INTERRETIALI
CUI NOMEN EST
LEO LATINUS

<http://www.leolatinus.de/>

N.B.! EPISTULAS LEONINAS ACCIPIS G R A T I S ET S I N E ULLĀ OBLIGATIONE. NAM LEO LATINUS PUTAT HOMINIBUS LATINAM LINGUAM DISCENTIBUS AUT DOCENTIBUS CORDI ESSE VERBA LATINA. SI TAMEN TALES EPISTULAS ACCIPERE NON VIS, RESCRIBE HOC NOBIS: TUM STATIM NOMEN TUUM EX INDICE ACCEPTORUM TOLLEMUS.

HŌC TEMPORE DUO FERĒ MILIA HOMINUM LATINĒ DOCTORUM ACCIPIUNT EPISTULAS LEONINAS ELECTRONICĒ MISSAS. EPISTULAS LEONINAS **I-CLXXXVIII** INVENIES IN INTERRETI SUB HAC INSCRIPTIONE, QUAE SEQUITUR:

<http://ephemeris.alcuinus.net/leonina/>

MAXIMĒ ID CURAMUS, UT COPIAM VERBORUM LATINORUM CONVENIENTER AUGEAMUS ET TEXTŪS MODERNOS CUIUSVIS ARGUMENTI QUAM OPTIMĒ IN LATINUM SERMONEM CONVERTAMUS.

ROGATUR, UT MANUSCRIPTA MITTANTUR VIĀ ELECTRONICĀ. MENDA SIVE GRAMMATICA SIVE METRICA, QUOAD FIERI POTEST, TACITĒ TOLLUNTUR.

EN HABES EPISTULAM LEONINAM
CENTESIMAM UNDENONAGESIMAM (189) !

ARGUMENTA

AUDACTER CALUMNIARE (<i>Baco Verulamensis</i>).....	03
DE BIROTA GUBERNANDA (<i>Navarro</i>).....	04-16
VOCABULA COMMUNICATIONIS (IV).....	17-29

**LEO LATINUS OMNIBUS HOMINIBUS LATINITATEM
AMANTIBUS SAL.PL.DIC.**

Cara Lectrix, Care Lector,

nunc tibi offero Epistulam Leoninam centesimam undenonagesimam (189). De hac Epistulâ tibi missâ maximê gaudeo, et bene spero tibi quoque eandem gaudio fore!

*Lepidam narratiunculam nobis misit **Radulfus Navarro Hispanus** cultor Latinitatis maximê strenuus. Spectat quidem mira haec narratiuncula ad artem birotae gubernandae, tamen hoc opusculum videtur attribuendum esse aliquatenus illi generi fabularum, quae nomine **scientiae ficticiae** appellantur. Sed de hac re ipse iudices.*

*Quid dicam **de rebus lexicographicis**, de vocabulis laboriosissimê collectis atque confictis? Spatio triennali non potero, quin omni septimanâ vobis praebeam nonnullas centurias vocabulorum Orbi Picto inserendorum. Spero interdum fieri posse, ut tu quoque quadam curiositate inductus inspicias indices verborum meos: invenies multa nova in Orbe Latino inaudita, e.g. echea et telecopiatra et responstra telephonica et ... computatra et sophopona...*

Denuo cena tibi apposita est opipara: tolle lege fruire!

Medullitus Te salutat

Nicolaus Groß

Sodalis Academiae Latinitati Fovendae

<http://www.leolatinus.com/>

LEO LATINUS

**Senden ex oppidulo Bavariae Suebicae,
Die Dominicâ, 03. m.Febr., a.2019**

FRANCISCUS BACO VERULAMENSIS
(1561-1626)

AUDACTER CALUMNIARE
SEMPER ALIQUID HAERET

Hoc proverbium affertur a Francisco Bacone in opere, quod inscribitur »De dignitate et augmentis scientiarum« (Londinii a.16095, L.8, c.2, Parab.34). Latinus fons originalis nondum inventus est, sed saepe dicitur hoc proverbium derivatum esse e quodam loco Plutarchi, qui invenitur in eius opere, c.t. »De adulate et amico«. Quo loco diffamatio comparatur cum vulnere morsu effecto, cuius semper restat cicatrix.

DE BIROTA GUBERNANDA

Aetatem iuvenilem agenti parumque res hodiernas curanti ne fere quicquam impedimento est, quin saecularem vestem deponendo, novam et salutiferam, quae divitias aspernatur et virtuti beatitudinique consulat, accipiat vitam. Augustinus duodeviginti annos natus, parentibus iam pridem orbatus (eorum si quam tenuit umquam memoriam e mente oppido excedit) quid ad bene vivendum facturus sit secum animo iugiter volvebat. Summo ingenio summaque sedulitate discipulus, non defuerunt magistri, qui ei suaderent, ut, cum praesertim ceteros scientia et doctrina longe antecelleret, arti rerum naturae perscrutandarum vel oeconomicis artibus operam daret, at ille alia appetebat. Ultimo anno in lyceo scholis magni - ut ei videbatur - momenti interfuit, quibus magnopere delectatus est; scholae enim in vehiculo obsoleto et omnino a plerisque spreto, birota, vertebantur. Ea tempestate, anno MMMDCV p. Chr. n., nemo viis animi causa ambulabat neque propiora itinera, velut in pantopolium, pedibus faciebat, sed autocineto celerrimo, quod soni fines excedere poterat, homines huc illuc vehebantur, adeo enim recentissimum hoc vehiculum propagatum est, ut infantes et pueri suum, at minus pauloque - ut ita dicamus - lentius, haberent et inde a pueritia autocinetum puerile expedite gubernarent. Quod enim fieri potuit, quod cum homines cibus pessimis et pinguibus nutritos in dies ventriosiores fieri scientistae percepissent, pilulas fabricaverunt, ut salubrioribus cibus homines in toto orbe terrarum alerentur, ex quo factum est, ut nullum videres crassum ideoque, cum antiquitus saeculis imprimis XXI et XXII ambulandi currendique consuetudinem alii ad salutem tuendam alii ob nimium sui corporis amorem tenuissent, quidnam tunc temporis birota mortalibus usui sit? Nihilominus Augustini magister, birotarum peritus, discipulorum pectora, tamquam sata et nondum madida semina, studio et amore eius disciplinae perfudit eique delenimento fuit, ut se birotali scientiae traderet.

Saepe autem curis cottidianis conturbatus Augustinus meditabatur. Otium his rebus consumebatur neque vitam futuram aliter excogitabat nisi birotae dicatam. Profecto – inquam – hoc vehiculum, etsi despuerent plerique, in Academia adhuc colebatur. Erant autem, qui Augustini sententiae accederent: avia et Conradus, qui parentium

partes pro virili eo tempore egerunt. Avia Francisca, quam matrem ipse vocabat, dictitabat non esse hominibus tantum decernendi potestatem, verum providentiae aliquando fidendum esse, nam neque magistros neque ipsam hariolari posse, quid crastino die eventurum esset et multo minus eius consilii bonum malumve proventum. Conradus, vir pius, undecumque scientiae et doctrinae, Augustinum impellebat, ut in sententia sua maneret. Ab eo Augustinus quaesivit quid de eius consilio sentiret et sine mora respondit pulchrum inceptum aggressurum esse neque se dubitare, quominus si in salebras incidisset, facile evasurus esset.

Avia et Conrado faventibus Augustinus in consilio suo saepe vacillabat, praesertim cum familiares et amicos et plurimos alios patienter clamitantes audiebat nullum officium praestari eum posse, si tam inani et inutili disciplinae se applicaret. Ipse autem secum “Et” – mussitabat - “quomodo familiam, cum habeam, sustineam? Suppeditabitne, ut iis vestes et alimonia praestinem¹? Vae filiis et uxori, qui pauperum maritum eundemque patrem accipient!” Praeterea in lyceo pauci erant, qui disciplinam birotalem docerent, nam neque plures discipulos magistri habebant neque hanc disciplinam omnes necessario colebant (artes mathematicae atque informaticae longe vigeant), quare facere non poterat Augustinus, quin de sua futura egestate continenter meditaretur.

Animo autem firmo die constituto Academiae nomen dedit, ut birotae gubernator - ut putabat - aliquando fieret. “Velim” – aiebat - “vos monitos esse, quo munere intra paucos annos functurus sim, iamdudum decrevi: birotarius Deo volente evadam!” Avia et Conradus valde gavisus sunt et de sua sententia sunt Augustino gratulati. Avia “Macte” inquit “virtute, mi Augustine! Utinam parentes diutius vixissent, ut te birotarium vidissent.” Paululum ingemuit memoriae causa Augustinus, qui parentes vehiculum celerrimum gubernantes quindecim annos ante amisit. Ex eo tempore avia et Conradus dulcissimi parentes ei fuerunt.

Cum Academia a domicilio multum distaret, parvam domum una cum tribus amicis in urbe conducere instituit, ita ut ad aviam hebdomadis exitu et diebus feriatis reverteretur, quod enim vix passus est, cum

---

¹ praestināre i.q. emere. e.g. PLAUTUS Captivi 848 iuben...alium piscis praestinatam abire?

aviam ut matrem semper diligeret. Extrema autem hebdomade priusquam domo egrediebatur, totus erat in libris lectitandis de birota et in agro colendo, hortum enim cum avia et aliquando - si vacabat - Conrado adibat, cuius fructibus totum paene annum vescebantur. Duo erant tempora ad serendum aptiora, scilicet autumnus et ver, sed - ut maiores asserebant - pulchriores atque sapidiores fructus fiebant vere. Autumno viridissimas lactucas, carotas, cepas, allia, fabas etiamque poma terrestria, quae toto orbe innotescebant, in horto aspiceres. Avia Francisca, artis coquinariae valde perita, fabas et carnem ita coquere solebat, ut fierent succulentae; cuius rationem coquendi tunc Augustinus necessitate cogente didicit. Oportebat primum fabas siliqua praeditas purgare, ne horti bestiolae, quae leguminibus innascuntur, cibum contaminarent, posteaque minutatim eas concidere, ut in aquam ollae bullientem summitterentur. “Quibus addas cepas, allia, imprimis suillam, si libet, seu vitulinam carnem”: “Oleum” - ut avia aiebat - “modice, mi fili”. Quae cum in olla essent, sal erat aspergendum vinumque suffundendum, quoad fabae et caro igni lento coquerentur. Haec erat prima mensa, nam - ut eius erat mos - duas saltem parabat tamquam si nepotem uno die saginare vellet. Secunda vero erat liquamen, quod ex piris et pomis cum saccharo et melle proximo anno fecerat (marmelata¹ autem Augustinus magnopere delectabatur). Vere cucurbitae, siliquastra, lycopersica in horto crescebant (ex lycopersicis condimenta conficiebat, quibus spacellos²

¹ Auctor utitur verbo, q.e. *cydonitum*. Sic apud Isidorum Hispalensem (Etymologiae 17,7,4, cfr Dioscurides, De materia medica 5,20: κυδωνίτης οἶνος). appellatur quoddam genus vini e fructibus cydoneis confectum. E contrario narrator noster videtur loqui de genere *marmelatae*, qualis hic cibus Romanis Graecisque ignotus appellatur a recentioribus (Christian Helfer, Lexicon auxiliare, 3.ed., Saarbrücken 1991, p.363: *marmelāta*, -ae f.) - cfr Stefanus Blancardus, Lexicon medicum Graeco-Latinum, Jena 1683, p.303: marmelada, -ae f. - cfr Hermann Schelenz, Geschichte der Pharmazie, Berlin 1904, p.496: *marmelata, -ae f. a.1641. - cfr Johannes Christophorus Sommerhoff, Lexicon Pharmaceutico-chymicum Latino-Germanicum, Norimbergae 1713, p.227: “Marmelada & **Marmelata**, est succus cerasorum, cydoneorum vel ribium, in gelatinam crassiusculam cum vel sine saccharo condensatur: eaque tum simplex est, tum aromatisata, idque pro usu medico aut domestico.” - De origine nominis nos docet *Liliane Plouvier* Francogalla hoc in situ interretiali:

<https://www.encyclopedia.com/food/encyclopedias-almanacs-transcripts-and-maps/jams-jellies-and-preserves>

² Auctor nomen affert neolatinum ab Antonio Bacci confictum, q.e. *pasta vermiculata* (Antonio Bacci, Lexicon vocabulorum quae difficilius Latine redduntur, e.ed., Roma 1963, p.616: *Spaghetti - pasta vermiculata*). Aptius mihi videtur sequi etymon nominis Italici sive potius Italiani, q.e. *spagho*, pl. *spaghi*, i.q. *spacus*, tomix, genus filorum. Deminutivum verbi Latinitatis vulgaris (minimê malae), q.e. *spacus* (<https://www.etimo.it/?term=spago>), est *spacellus*, pluralis *spacelli*. Ergo licet *spaghetti* Latinê appellare: *spacelli*, -ōrum m.pl. (cfr Christian Helfer, op.mem., p.513, s.v. Spaghetti). - Ceterum i.q. Itali dicunt *vermicelli*, Latinê appellare ausim hōc nomine: *collŷrae vermiculātae*. Nam cibi pasticii sensu generali aptê nuncupantur *collyrae* (*collŷra*, -ae f., cfr Groß, Vox Latina 1977, p.394, cfr PLAUT.Pers.92, ITALIA Levit.7,12 ; 8,26; cfr Georges, Ausführliches Deutsch-Lateinisches Handwörterbuch, Leipzig 1870, tom.2, col.543: „Nudel collyra ... Nudelsuppe, jus collyricum“).

condiebat). “Monstra sane” - Conradus inquit - “et portenta videntur, quae cottidie agrum colentibus Dii dant”.

Priusquam in Academiam proficisceretur, remotissimos a domo - paene in silva - dilectissimos sodales Antonium et Aemiliam convenit, ut de rebus cottidianis deque viculi novitatibus longe alteque colloquerentur. Cum e plebe essent, eorum enim pater optimus erat pastor, a matre domi sunt bonis moribus instituti; ambo etiam agri culturam et animalium curam percallebant, quamvis rusticitates magis Antonio quam Aemiliae arriderent. Ea cum Augustino multa de birota legerat et aliquando veterem et flavescentem libellum saeculi XXV, quem Aemilia a proavo accepit, Augustino commodavit. Valde ideo dolebat, quod sodalis egestatis causa eadem studia, quae ambo adamabant, persequi haud poterat. Tunc Augustinus “Scito” inquit “me in promissis staturum et, ut singulis hebdomadibus revertar, ad te libris oneratum perventurum esse”. Aemilia “Cave” inquit, ”te obsecro, et fac ut quam primum ad nos feliciter redeas”. “Fidem” ait “servabo”. Aemiliae tum pater in conspectum venit: “Salve, Augustine”, Augustinus “Salvus” ait, “sis, Ansgarii”. “Te” – pergit - “mox Academicum factum iri fama fert”. “Ita, domine”. “Tibi gratulor, care. Sed apud nos cena, quaeso: escas bonas gustabis”. Tum Augustinus: “Doleo” inquit, “sed mihi abeundum est; fabas ex horto coquendas avia curavit, tamen alias apud vos cenabo”. “Fac sine cura. Quando urbem petes?”. “Cras” inquit “multo mane; hamaxostichus¹ hora octava cum quadrante abibit”. “Igitur” -Aemiliae pater ait- “si nunc morem mihi non geris, te ad viae ferratae² stationem autocineto vehere me sine”. Quamquam neminem molestiis afficere vellet, at cum is amicus haberetur, ei tandem morigeratus est: “Gratias” inquit “singulares propter humanitatem tibi ago. Te domi praestolabor”.

Nec mora cum die crastino gementem et quasi lugentem aviam valere iussisset, in Aemiliae patris autocinetum, qui hora constituta advenit, se contulit. Quid, ubi autocineto celerrimo veheris, sentias, verbis vix exprimi potest; oporteret animis fingamus iter, quod mille abhinc annos duabus horis fecissemus, minus quam quindecim momentis nunc id fieri posse. “Ignoscas” – inquit - “sed benzinum deficere

¹ Auctor utitur verbo neolatino, quod proposuit Carlo Egger, Diurnarius Latinus, 68: *hamaxostichus, -i m. Aptior mihi videtur **trāmen**, -inis n., cfr angl. *train*, fr. *train*, hisp. *treno*, ital. *treno*. cfr Caelestis Eichenseer, Latinitas Viva, Pars lexicalis, Saarbrücken 1981, p.39: Eisenbahnzug – **trāmen ferriviārium**.

² via ferrata, i.q. ***ferrivia**, -ae f. (Georg Lurz, Societas Latina 1939,p.17; Societas Latina 1934, p.48).

nuper vidi, ideo benzinopola¹ nobis adeundus est”. “Sine cura sis, Ansgarii”. Paulo post ad viae ferratae stationem advenerunt. “Bene dii vortant, Augustine!”. Valedicentem in autocinetoto cito incessu deseruit, cum praesertim hamaxostichi fores claudentes ex longinquo advertisset. Tessera numeri experti praeditus iucundum primo aspectu loculamentum selegit, ubi duo eiusdem fere aetatis adulescentes tranquille sedebant et de aestate deque itineribus factis perplacide colloquebantur. Initio libris et telephono gestabili operam dabat, quoad de aliis viatoribus quicquam, quod eius intererat, audivit. “Sed” - alter ait - “me pater severe admonuit, ut in alia studia sicut artem mechanicam vel autocineticam potius quam in scientiam birotalem incumberem”. Cohorruit simulque est Augustinus valde gavisus, cum talia auscultasset. “Equidem” - alter ait - “patris venia his rebus studere coepi, nam id multum mihi profecturum esse dictitat”. “Ignoscatis” - Augustinus ait - “sed quamvis privata res mihi initio videretur, quam fabulamini mea quam plurimum interesse puto; mihi nomen est Augustinus et in scientiam birotalem hoc anno incumbo”. “Macte - manum porrigens dicit - virtute, amice. Mihi nomen est Flavius et ei Xaverius”. “Salvete!”. “Tunc - Flavius ait - haec studia hoc anno inchoasti?” “Ita. Et casu vel divinitus vos conveni. Num primum cursum aggressuri estis?” “Minime. Tres sunt anni, cum Academiae nomen dedimus”. “Me sane peritiores estis”. “Nihil” - Xaverius ait - “cures, condiscipule (sic enim appellari te nunc licet), hanc scientiam leviter callemus, etsi eam diu attractavimus. Hoc vero mox etiam experire”. “Non est autem dubium - Augustinus ait - “quin quarto anno expleto peritissimi eritis. Cottidie ego in birotae partibus memoriae mandandis insudo et mihi perdifficile hoc videtur. Difficillimam esse artem neque paene ullum complecti posse, nisi birotae pertractandae continenter operam impendes, in lyceo magister acriter fatebatur”. Tum Flavius in Xaverii aures insusurrans: “Sane birota numquam est usus”. “Tace” - Xaverius clamavit -, “noli condiscipulum in deterius reddi, ne ab omnibus tamquam nos exsecretur”. Argumentum statim mutatum est, sed Augustinus quid sibi vellent apud se paululum turbatus cogitabat.

Antequam de hamaxosticho descendit, a novis sodalibus numerum telephonicum, quem quidem libenter dixerunt, petivit.

---

¹ *benzīnopōla, -ae m. est is qui vendit benzinum. cfr Caelestis Eichenseer, Vox Latina 1976, p.223: Tankwart - benzīnārius, -ī m..

Nec mora cum ex hamaxosticho egressus est, se Academiam contulit. Prae grande de longinquo aedificium videbatur, cuius propectus Augustinum valde movit. Antiquissimi aedificii frontem binis columnis perbelle dispositis foribusque quam maxime ornatis animo suspensus nec secus ac iuvenis a Cupidinis sagitta saucius, cum ea, quam secreto flagrabat et nesciebat virginem, ei ex improvviso obviam it, sic peregrina oculorum acies intuebatur. In singulis foribus invenires hominis historiam, ex primordiis ad nostrates; hic Adamum et Evam parentes, universale, quod dicitur, diluvium, Aegyptiorum pyramides, illic celerrimi autocineti repertorem, satis notum illius regionis cantorem, novissimum, qui ad rei publicae gubernaculum sederat (imagines quasi vitam agentes computatri¹ ope in dies mutabantur). In summa autem fronte virgo passis crinibus alis et tuba peregrinos despiciebat.

Ad aedes suum cogitans parvum esse ingenium, illud fere templum aggredi iis, qui sunt inde egressi, dedecori fore, humilis Augustinus graditur. Primo die omnes scholastici conturbantur, alii timoris causa, alii ob rei novitatem. Scholis primis de birotarum partibus, quae quippe summa - ut aiebant – cum arte colendae essent, interfuit. Nec mora cum intrasset, quamvis pauci scholam frequentantes videret, in parte ultima prudenter sedit, ne incitia sua patefacta omnibus risui esset. “Incipiamus” dixit professor cathedrarius provectissimae aetatis. “Omnes - ut verum fatear- non multi, qui meae adestis scholae, duabus de causis birotarum compositionem quasi divinam artem venerari debetis; primum, quod compositione amissa quemadmodum quaeque birotae pars suo munere fungatur, omnino ignorabitis, quod pati non possumus, cum praesertim haec ars sit una, qua birotae historiam per saecula comperietis; alterum eo quod mentem exercet et acuit et forte quinque annis post cum aliam viam diversis causis ingrediamini, huius exercitationis experimentum in alia negotia animos intentos vos comitabitur. Ergo nulla est causa, quominus hanc pulcherrimam et utilissimam artem discamus! Pulcherrima, nam quid pulchrius quam cuiusque birotae partes singillatim numerare, dinoscere, discernere; utilissima, quid enim utilius quam mentis exercitatio? Sed haec hactenus, cum vos ita allectos videam, ut ad birotarum compositionem totum animum mittatis.”

---

¹ *computātrum, -i n. *computer*. Quod instrumentum a Francogallis aliisque sermonis patrii Romanici latinophilis etiam dicitur *ordinātrum, -i n.

His dictis Augustinus non parum est miratus, quod in eo loco, ubi sedebat, condiscipulus iuxta turbabatur et ob magistri peritiam quoque tremebat et: “Auditisne” - parva voce Marcus ait- “quam excellenter de birotarum compositione vir ille allocutus sit? Frater meus, qui anno proximo ex Academia egressus est, eum birotae inferioris partis peritissimum totius orbis esse mihi fassus est. Neque inmerito, cum eo aures nostras permulceret, ut nostrum compulerit animum, ut birotali arti nos inde ab initio committamus”. “Nostine” - Augustinus ait- “tantum virum? Credisne nos eo duce tam doctos quam eum evasuros esse”. “Certissime, sodalis! Nisi magistro duce, quis ad summam scientiam nos perducet?”.

Cum scholam, qua elementa artis birotalis continebatur, per duas horas audivissent, foras se dederunt et sub arborum umbra futuram et, ut ferebatur, incertam vitam una cum aliis sodalibus cogitabant. “Mater” - quidam ait - “me rebus inutilibus operam dare male fert. Tamen quid faciam si pulcherrimi mihi quidem videntur? Num artem per se non coleres eoque intentiore animo quo inutilius? Quid si in simulacris faciundis tempus teram vel carmina delectabiliter fingam? Nonne idem esset ac si arti birotali studeam?”. De intricatis et eiusdem farinae sermonibus disputantes, Flavius: “Salvete” – inquit - “carissimi! Ecce novi scholastici! Non te antea vidi, Augustine, et te coram convenire cupiebam, ut singula, quae extra Academiam aguntur, tibi ostendamus”. “Mihi” - Augustinus ait - “id valde placet; liceretne sodalibus meis etiam vos convenire?”. “Ita, care! Sed spero fore, ut sanctam silentii fidem noscatis”. Omnes annuunt.

Cum iureiurando et fide foedus sanciretur, in partem umbrosam et ab Academia quadamtenus secretam omnes conveniunt. Xaverius etiam aderat. “Salvete, sodales” - Flavius ait - “nobis est in animo monstrare quid faciamus in hac Academia, ut artem birotalem revera experiamur”. “Sed” - Augustini condiscipulus inquit - “id iam cathedrarius multo eruditior et litteris imbutior quam tu nobis hodie dixit. Primum oportet rotae partes sciamus, ut earum munera multo melius elucescant, deinde singularum partium munus nobis perpendendum est, quo non sine iudicio birotam per saecula et hominum aetates animis comprehendamus”. “Gaudeo” - Xaverius tunc ait - “quod magister sic vos allocutus est. Tamen quid putatis esse emolumentum birotalis artis? Si enim id unum propositum habetis, ut

singulas birotae partes dinoscatis, quid posthac istud vobis proderit?”. His dictis, nullo autem adversante, instrumentum subtilissimo carbaso tectum birotae simillimum (colligi enim poterat sub linteis birotae species), indicavit. Linteis sublatis bellissima birota saeculi undevicisimi duabus magnis rotis iisdemque radiis splendentibus praeditis ob oculos ponitur. Plerique stupuimus et in eam propius invisendam appropinquavimus. “Cavete” - Xaverius inquit - “birotae, quam quippe non parvi aestimamus, quamque speramus ut hereditatem tradere nos posse”. “Videte” - Flavius ait - “partes, de quibus cathedrarius noster mentionem iniecit”. Tum alii rotae superioris periti totam perspexerunt et altioris aetatis, qui aderant, tirones docebant; alii, etsi pauciores, rota inferiore eruditi, quae, cum ad sufflamen et catenas attingeret, difficillima habebatur, primi anni discipulis scholam veluti cathedrarii tradebant. Laetabantur omnes, non aliter ac tener puer, qui mense Decembris donum perbelle tegumentis occultum a parentibus accipit et capsulam, qua donum continetur, frangere respuit, ne tegumentum pulcherrimum, quod ei est in deliciis, amittat, se putans magis oblectatum iri tegumento integro quam vero dono, quod intus inveniri suspicatur nec aperire parentium metu conatur, qui quippe eum donum ipsum recusare docuerint.

Cum partes absurde, ut pueriliter didicerant, et quidam contra normam iam cantitabant, “Et quis” - Xaverius inquit - “birotam nunc ducet?”. Obstupentes quid revera id sibi voluerit, omnino ignorabant. Nemo antea talia dicere ausus est neque id fieri posse animis umquam finxissent. Pedali sinistro fretus conscendit et ducit Xaverius birotam omnibus admirantibus; inter arbores et viatores ductorem discipuli peranxii sequuntur et pronius ad fidem miraculum esse murmurant. Sufflamen adhibens, Xaverius cum paululum difficulter (bracae enim sufflaminis disco haeserant) descenderet, surgit et “Iam” – ait - “quam facile id fieri possit satis scitis. Equidem non sum magister, at humilis birotarius, qui aliud quaerens ad verum finem nobis traditum tendit. Ecce fines, quibus birota vehamur: valetudini consulimus, amicitiam colimus, beatiores in dies sumus. Iis exceptis, cur in arte birotali tempus nobis teratur? Humaniores nos reddamus, corpus naturae aptius ostendamus, maximam nostrae vitae salutem observemus”.

Quae cum audivissent, plerique accenduntur et birotam gubernare cupiunt, at rationem et viam, qua id fiat, a Xaverio et Flavio petunt,

praesertim cum magistrum inter scholas birotam gubernantem numquam vidissent. “Id” - Xaverius ait - “per usum sine ullo fere negotio fit (sic antea maiores nostri fecerunt), tamen oportet initio birotam ad tirones destinata duabus rotulis rotae inferiori additis usurpetis et cottidie gradatim longiora spatia eam gubernetis. Ita eveniet, ut melius birotae partes mente comprehendatis artemque birotalem celerius capiatis. Quibus de causis scholae de birotam gubernanda singulis hebdomadibus habebuntur, quapropter si libet, frequentes tempore constituto huc venite, ut pulcherrimam a maioribus acceptam artem profiteamur!”.

In Academiam ea verba recolens Augustinus die crastino proficiscitur. Eius amicus primam scholam exspectans iam sedebat, cum repente subiratus magister intrat. Priusquam orationem haberet, Augustinus in ultima sessione locum, ubi sederet, invenit. “Heri” - magister inquit - “quoddam horribile visu mihi narraverunt; homines imperitissimos nullaque doctrina eruditos iuniores discipulos nugis et meriis naeniis decepsisse; eos birotam gubernare sine difficultate posse, scientiam minime necesse esse ad talia temptanda, amicitiam si diis placet colendam esse, corporis valetudini indulgendum esse... Quo quid absurdius, quid stultius? Nonne pilulas homines scientifici nobis dederunt, ut has saeculorum praeteritorum nugas omittamus et vitemus? Progrediuntur una cum genere humano tempora neque nunc est birotam gubernanda, quandoquidem optima in promptu habeamus celerrima autocineta, quibus vecti remotissima loca paucis momentis petamus”. “Sed” - Augustinus balbutit - “sed... magister, si id nobis usui non est, cur artem birotalem discimus?”. Ex ira in laetitiam versus “Rem” – inquit - “acu tetigisti, discipule, et id brevi dicam: ut universitatem rerum scientistae¹ rimantur et perscrutantur, ut dividunt et numerant et digerunt animalium corpus taxonomiae periti, sic nos birotae studemus eo impulsu, quo ingenium cottidie acuamus. Hoc pro certo habeas, discipule, cum quattuor annos huic disciplinae operam des, quamquam alio fungeris officio, scientia principia praecepta te comitabuntur. Nihilominus sunt nostra aetate antiquarii, rerum novarum studiosissimi, quorum imperitia ceteri praecellunt et id perridicule redintegrare conantur, quod denuo sicut homines

---

¹ *scientista, -ae m. cfr P. Hoenen, In quibus deficiant **scientistarum** methodus et doctrina. *Gregorianum* Vol. 9, No. 3 (1928), pp. 443-460

saeculorum exactorum vehiculis indignis vehamur. Absit!”. Plerique condiscipuli plausum una fecerunt. Tanta enim probatione percussus “Num” - cachinnans ait – “utramque rotam cognoscere facile esse putatis? In hac disciplina tota vita consumitur et numquam, quia longa - ut aiunt - ars, vita brevis, scientiam omnino callebitis. Primum - hoc iunioribus dico - unam elegitote, quando utramque callere nemo potest. In praesentia discipuli utramque discent, demum vero uni, si sapitis, vos committetis. Difficillima enim rota inferior, ubi sufflaminum disci, catena et alia inveniuntur; facillima autem superior, quae quippe pro fere nihilo habenda sit. Alii alteram eligunt, alii alteram; elegantissimam, ut verum dicam, et praestantissimam rotam inferiorem esse confiteor, quam quidem adulescens elegi. Vae iis, qui superiori rotae operam dant! Patetne rotam superiorem ortam esse ab inferiore, unde omnia gignuntur? Remotis autem iocis (partim veris partim iucundis) singulis rotis gradatim et paulatim, partes satis discernens, studeamus”.

His paucis verbis hesternum, quod Augustinus vidit, miraculum ex aliorum mente excedit. Ne fere ullus proxima hebdomade scholis adfuit, at Augustinus nesciens quo motus, seminaria participabat et processus in dies efficere sentiebat. Ludibrio et risui initio condiscipulis habitus est, praesertim cum orationem cathedrarii omnes auscultassent, tamen cum sodalis eum fortiorem et paratiorem valetudine percepisset, is quoque scholis interfuit. Hac una de causa Augustini fides numquam infirma fuit, quoniam se validiorem inque rebus birotalibus peritiorem sentiebat.

Seminaria de arte birotali publice habebantur. Gubernantes birotam Flavium et Xaverium quispiam intuearetur, qui ad locum constitutum via compendiarum (ita enim tantum birotariis licebat) perveniebant. Birotas, quibus ferebantur, saepe mutabant et quattuor saltem singulorum Augustinus aspexit. Variarum birotarum species aliquando magistri - sic enim ab Augustino et Marco appellabantur - docebant. Ab eius birotae origine exordiebantur et cum aetatem, eius tempestatis homines, birotasque perfunctorie descripsissent, paulatim vehiculum ducebant. Primum adhibebant exemplum et discipulos celeriter birotam rotulis praeditam conscendentes iuvabant, quod Augustinus valde timebat, ne in humum vultum deiceret. Non modo vultus, sed etiam genua et crura humi vulnerares, si solito celerius birota

descenderes, quapropter ambo sibi ipsi cavebant. Haud semel certamen discipuli simul sub dio inire cogebantur, non quo minus sibi progredi viderentur, sed eo, quod cum vires tum animos, quibus sunt quondam ad ingenium periclitandum usi, promerent (ita enim sibi adeo indulgebant, ut peritiores et excellentiae avidiores evaderent). Xaverius autem metam constituebat, unde birotae ductores, cum lente initio pedales moverent, aliquando post celerius, campum corripiebant. Quis victor discederet, necquicquam pensi habebant, immo alter alterum vel laceratum vel tardum benigne iuvabat.

Mense autem Iunio anno insequenti tempora sunt mutata. Xaverius et Flavius, Augustino et Marco provectiones, ab Academia se discessuros esse haud sine dolore patefaciunt. Cum argumenta, quibus Academiam relinquerent, deficerent neque apparerent, ad fere omnes Academiae discipulos diversa perfertur fama; alii propter eorum seminaria arti birotali detrimentum allatum esse perque usum dignissimam disciplinam conspurcatam esse, alii eorum doctrinam quosdam aegre tulisse posse dictitabant. Quod autem ad discipulos pertinebat, cum periti ab Academia inviti aversi essent, nullus artem birotalem viva ratione colere perrexit. Iis expulsis et propalam damnatis (paulo enim prius maestitiam et maerorem in ore iam gerebant), deerant, qui condiscipulis aliam ab iis apertam studiorum rationem demonstrare auderent.

Quae cum Augustinus liquido comperisset, quid facturus esset nesciens, utrum rationem vivam adhiberet, an eam vestustiore et inaniorem, quam omnes commendabant, excoleret methodum, haec altius longiusque cogitabat in viculo suo degens patrio. Diu domi paene nulla verba fecit neque cum avia, quae etsi sapidas, ut solebat, mensas apponebat, colloqui gestiebat. Tandem aliquando, cum libri de arte birotali iacere et lacrimis fere nepotem vescentem avia intueretur, Conradum, amicum et alterum avum, qui quippe nepotem adolescentem haberet, visere Augustinum iussit. Alium, quem non noverat, macilentiorum ad mortem potius quam ad vitam spectantem domum Conradus comiter accepit. "Quid agis" - post prandium Conradus ait - optime rerum? Prandium sumens nihil mihi de Academia narravisti, quod doleo, nam omnia tua scire cupio. Num doctrinam tuam succulentiore altera ditasti? Scientiarumne copiam augere potuisti?". "Immo vero - Augustinus murmurat - eam valde

auxi, at pro nihilo sum id adeptus”. “Noli nugari, mi puer, scientia enim nemini nocet, immo homines instruit apprimeque erudit. Cur id dixisti? Narra mihi, quaeso”. Tum Augustinus prodigium, quod olim vidit, gaudium et denique summam tristitiam narravit. Conradum appropinquans appulsu quodam gravique onere deplorando onustus amarissimas dimisit lacrimas, quas Conradus, pius vir, quoad potuit, continuit. “Multum es passus, Augustine, sed spes numquam deponenda est. Amici, quos in propatulo perditii homines damnaverunt, testimonio tibi sint; viam ab iis apertam calca eorumque sycophantis veniam quam primum da. Humanum est - ut aiunt - errare, puer mi, et omnes, qui facinora patrent debitisque alligentur, esse aliquando soluturos satis scio. Esto iustus, esto pius neque illis umquam comparere. Vulnera et iniuriae acceptae, ut animus roboretur, tibi sint”. “Atqui” - per genas lacrima adhuc manante ait - “quemadmodum id efficiam, Conrade? Quidam sum birotalis artis cultor neque idem doctus ac Xaverius et Flavius. Ceterum ne birotam quidem habeo”. “Quiesce, Augustine: Deus providebit”.

Quadam die mense Augusto fores feriuntur. “Quid” - avia inquit - “est? Age, Augustine”. Claustra reserans per vitream portam effigiem mox novit. “Est Conradus!”. “Salvete, sodales!”. Ad vehiculum, quod Conradus gerebat, animum celeriter mittit. “Hoc est donum, Augustine, ut doloris memoriam deponens, maiora moliaris”. “Quam pulchram” - ait avia - “birotam nobis donasti, Conrade. Tamen ut hanc gratiam tibi referamus?”. “Eam nunc Augustinus gubernet”. Annuit valde gratus Augustinus et birotam ad viam gubernavit. “Unde tam pulchram birotam emisti, Conrade?”. “A me”. Ambo sunt mirati. “Tamquam tu, equidem iuvenis hanc artem colere temptavi et quamquam initio me etiam viva ratione birotam gubernare docuerunt, admonitus sum ab aliis, ne talia nefanda, horribilia visu persequerer. Mense priore cum de eo, quod in Academia contigit, collocti sumus, proposita et incepta mea praeterita recolui neque te in eundem errorem ab aliis induci pati poteram. Spero autem fore, ut me hanc salutiferam artem doceas”. “Id” - ait Augustinus - “pro certo habe, Conrade!”.

Quid Augustino, optime lector, - si quaesieris - evenerit, paucis dicamus. Birotali arti totus commissus, alios, quos corporis studium invaserat, Xaverio et Flavio clanculo praeceuntibus, birotam viva ratione ac per usum pro virili docuit, quod praefectis Academicis

minime arrisit. Quamvis per quorundam ora continenter traduceretur, eo utilissimo, quod adamabat, beneficia antea ostendens, quam plurimos instruere conatus est. Cum ex Academia humilibus laudibus ornatus exisset, in certamen publicum descendit, unde summis honoribus victor discessit, neque ullum quidem temporis articulum (sibi enim semper constans) per totam vitam praetermisit, quominus artem birotalem discipulos in lyceo doceret.

Senem tandem altissimae aetatis (valde enim birotam gubernare profecit) fere occumbentem in valetudinario vidisses, cuius familiam medicus sic solabatur: “Beati” – ait - “qui pallidam mortem roseo risu obeunt”.

SCRIPSIT

Radulfus (*Raúl*) Navarro

<http://independent.academia.edu/Ra%C3%BAINavarro>

VOCABULA COMMUNICATIONIS ET INSTRUMENTORUM GRAPHEICORUM (IV)¹

ex Orbe Picto pentaglotto excerpta et Latinê reddita

CORBEIL, Jean-Claude/ ARCHAMBAULT, Ariane:

PONS Bildwörterbuch Deutsch-Englisch-Französisch-Spanisch-Italienisch. Stuttgart etc. (Ernst Klett Sprachen) 2003.

In hōc Orbe Picto mirabili 35.000 (triginta quinque milia) notionum imaginibus sunt illustrata et quinque linguis Europaeis denominata: Theodiscâ et Anglicâ et Francogallicâ et Hispanicâ et Italicâ. Nos autem coepimus addere vocabula Latina, quorum hōc loco praebemus partem primam, quae spectat ad astronomiam. Provinciae rerum, quarum imagines et vocabula in Klettiani Orbis Picti paginis 920 (nongentis viginti) inveniuntur, sunt hae quae sequuntur:

**I. ASTRONOMIA – II. TERRA – III. REGNUM PLANTARUM
– IV. REGNUM ANIMALIUM – V. HOMO – VI.
NUTRIMENTA ET INSTRUMENTA COQUINARIA – VII.
DOMESTICA – VIII. PLASSATIO DOMESTICA ET OPERA
HORTULANA – IX. VESTIMENTA – X. INSTRUMENTA
PERSONALIA – XI. ARS ET ARCHITECTURA – XII.
COMMUNICATIO ET INSTRUMENTA GRAPHEICA – XIII.
TRANSPORTUS ET VEHICULA – XIV. ENERGIA – XV.
SCIENTIAE – XVI. ATHLETICA ET LUDICRA.**

Babae, quanta copia! quanta ubertas! quanta multiplicitas! Qui Orbis Pictus etiam lexicographis Latinitatis recentioris est aurifodina et cornu copiae. Nam iidem vocabulis linguarum, praesertim Romanicarum, in eodem indicatis usi saepe perfacile inveniunt vocabulum Latinissimum. En cara Lectrix, care Lector, habeas primam partem huius enchiridii singularis vocabulis Latinis ditificatam.

Nicolaus Groß

LEO LATINUS

<http://www.leolatinus.com/>

¹ cfr EL 163, p.5-8: VOCABULA ARTIUM ET ARCHITECTURAE (VIII) et EL 185, p.21-27 (IX).

Theodiscê	Anglicê	Francogallicê	Hispanicê	Italicê	Latinê
p.497 Tonwieder- gabesystem	stereo sound system	chaîne stéréo	equipo de alta fidelidad	impianto hi-fidi di riproduzione del suono	systema *stereophonicum
Receiver: Vorderansicht	ampli-tuner: front view	ampli- syntoniseur: vue avant	amplificador/ sintonizador: vista frontal	sintoamplificatore vista frontale:	*syntonistrum *amplificatorium: cōnspectus frontālis
Klangwahlanzeige	sound mode lights	voyant d'indication du mode sonore	indicadores del modo audio	spie della modalità audio	*indicāmen modī audītōriī
Feldstärkereglern	sound field control	contrôle du champ sonore	control del campo audio	controllo del campo audio	moderāmen campī audītōriī
Kontrolleuchten für Tonsignalquellen	input lights	voyants d'entrée	indicadores de entrada	luci delle sorgenti	lucernae *inditōriae
Tonsignalquellen- Wahltaster	input select button	touche de sélection d'entrée	tecla de selección de entrada	tasto di selezione delle sorgenti	plēctrum indita sēligendī
Kassettenrekorder- Wahltaste	tape recorder select button	touche de sélection du magnétophone	tecla de selección del grabador	tasto di selezione del registratore	plēctrum *casētophōnī sēligendī
Lautstärkereglern	volume control	réglage du volume	control del volumen	regolatore di volume	moderāmen volūminis
Balancereglern	balance control	équilibre des haut-parleurs	control de balance	bilanciamento degli altoparlanti	moderāmen aequilibrium
Höhenreglern	treble tone control	contrôle de tonalité des aigus	control de agudos	regolatore degli alti	moderāmen alitudinum
Bassreglern	bass tone control	contrôle de tonalité des graves	control de graves	regolatore dei bassi	moderāmen bassorum
Eingangsschalter	input selector	sélecteur d'entrée	selector de entrada	selettore di ingresso	*sēlēctrum *inrātōrium
Display	display	afficheur	display	display	*indicāmentum, -ī n. *othonidium, -ī n.
Speichertaste	memory button	touche mémoire	tecla memoria	tasto di memorizzazione	plēctrum memoriāle
UKW-Wahltaste	FM mode select button	touche de sélection du mode FM	tecla de selección de modalidad FM	tasto di selezione della modalità	plēctrum modī sēligendī undae *ultrābrevis
Bandwahltaste	band select button	touche de modulation	tecla de selección de banda	tasto di selezione della banda	plēctrum taeniae sēligendae
Vorwahlsender- Wahltaste	preset tuning button	touche de présélection	tecla de selección sintonía	tasto di preselezione della sintonia	plēctrum *syntoniae *praesēligendae
Sender- suchlauf-tasten	tuning buttons	touche de sélection des stations	teclas de selección de la sintonía	tasti di selezione della sintonia	plēctra *syntoniae *sēligendae
Kopfhörerbuchse	headphone jack	prise casque	toma para los auriculares	presa per cuffia	capsa *cephalophōnī
Kanalwahl-tasten für Lautsprecher	loudspeaker system select buttons	touches de sélection des enceintes	teclas de selección de los altavoces	tasti di selezione delle casse acustiche	plēctra ēchēōrum canālēs sēligendī
Netzschalter	power button	interrupteur d'alimentation	botón de encendido	interruttore di accensione	*mūtāmen *alimentatiōnis [2. Nicola Bammacaro, Tentamen de vi electrica ejusque phaenomenis in quo aeris cum p.81: "Atque haec est prima alimentationis operatio barometricae omnino similis".]
Klangwahlschalter	sound mode selector	sélecteur de mode sonore	selector del modo audio	selettore della modalità audio	*sēlēctrum modī audītōriī

Amplituner: Rückansicht	ampli-tuner: back view	ampli- syntoniseur: vue arrière	amplificador/ sintonizador: vista posterior	sintoamplificatore dorso	*syntonistrum *amplificātōrium: cōnspectus dorsālis
Massekontakt	ground terminal	borne de mise à la terre	conector de puesta de terra	terminale della messa a terra	*connecticulum terrestre
Lüfter	cooling fan	ventilateur	ventilador	ventola	*ventilātrum, -ī n.
Netzkabel	power cord	cordon d'alimentation	cable de alimentación	cavo di alimentazione	capulum *alimentātiōnis [2. Nicola Bammacaro, Tentamen de vi electrica ejusque phaenomenis in quo aeris cum p.81: "Atque haec est prima alimentationis operatio barometricae omnino similis".]
geschaltete Steckdose	switched outlet	prise de courant commutée	conmutador de corriente	presa di corrente commutata	capsa contactūs commūtāta
Lautsprecher- buchsen	loudspeaker terminals	bornes de raccordement des enceintes	conector de altavoces	terminali di collegamento delle casse acustiche	*connecticulum ēchēōrum
Video- Ein- und Ausgänge	input/ output video jacks	prises d'entrée/ de sortie audio/ vidéo	tomas entrada/ salida video	ingressi uscite audio/ video	ingressūs/ exitūs audītōriī et *māgnētoscopicī
Antennenbuchsen	aerial terminals	bornes de raccordement des antennes	conectores de antenas	terminali di collegamento delle antenne	*connecticula antennārum
p.498 Rundfunk- empfänger	tuner	syntoniseur	sintonizador	sintonizzatore	*syntonistrum *radiophōnicum; *radiophōnum, -ī n.
Netzschalter	power button	interrupteur d'alimentation	botón de encendido	interruttore di accensione	*mūtāmen *alimentātiōnis
Speichertaste	memory button	touche mémoire	botón de memoria	tasto di memorizzazione	plēctrum *memoriāle
Mono-Stereo- Taste	mode selector	commutateur mono-stéréo	selector mono- estereo	commutatore mono/ stereo	*sēlēctrum *monophōnicum vel *stereophōnicum
automatischer Sendersuchlauf	active tracking	balayage automatique des stations	búsqueda automática de canales	ricerca automatica	quaestiō statiōnum *automatica
Sendereinstellung	tuning control	sélecteur de stations	control del sintonizador	manopola di ricerca delle stazioni	*sēlēctrum statiōnum
Modustaste	tuning mode	mode de sélection des stations	modalidad sintonizador	modo della sintonia	modus *syntoniae
digitale Frequenzanzeige	digital frequency display	affichage numérique des stations	indicador digital de frecuencia	indicatore digitale di frequenza	*indicāmentum frequentiae digitāle
Wellenbereichs- einstellung	band selector	touche de modulation	selector de banda	selettore di banda	*sēlēctrum modulātiōnis
Stations- speichertaste	preset tuning button	touche de préselection	selector de emisoras memorizadas	pulsante di preselezione de la sinfonia	plēctrum statiōnēs *praesēligendī
Equalizer	graphic equalizer	égalisateur graphique	compensador gráfico de sintonización	equalizzatore grafico	*compēnsātrum *syntoniae graphicum
Frequenzbänder	frequency bands	bandes de fréquences	bandas de frecuencia	bande di frequenza	taeniae frequentiarum
Frequenzregler	frequency setting slide control	curseur de réglage de la fréquence	cursor de ajuste de la frecuencia	cursore di regolazione della frequenza	moderāmen frequentiae
Ein/Ausschalter	power button	interrupteur	interruptor de	interruttore di	*mūtāmen

		d'alimentation	alimentación	accensione	*alimentātiōnis
p.499 Kassette	cassette	cassette	casete	cassetta	*phōnocasēta. –ar f.
Aufwickelkern	take-up reel	bobine réceptrice	carrete receptor de la cinta	bobina di avvolgimento	pānus receptōrius
Gehäuse	housing	boîtier	cubierta	caricatore	capsa, -ae f.
Kassettenband	recording tape	bande magnétique	cinta de grabación	nastro di registrazione	taenia *casētophōnica
Führungsrolle	guide roller	galet	rodillo guía	rullo di guida	trochlea *ductōria
Bandführung	tape-guide	guide-bande	guía para la cinta	guida del nastro	+dūciculum taeniae [1. cfr Lorenz Dieffenbach, Novum Glossarium Latino-Germanicum mediae et infimae aetatis, Frankfurt am Main 1867p.142, s.v.]
Aussparung für Magnetköpfe	playing window	fenêtre de lecture	ventana de lectura	finestra di lettura	fenestra lēctōria
Kassettendeck	cassette tape deck	platine cassette	pletina de casete	piastra di registrazione	stega *casētārum
Auswurfaste	eject button	bouton d'éjection	botón de expulsión	tasto di espulsione	plēctrum ēiectiōnis
Rückstellaste	counter reset button	bouton de remise a zéro	botón de ajuste a zero del contador	tasto di azzeramento del contatore	plēctrum taeniae tōtius revolvendae
Zählwerk	tape counter	compteur	contador	contatore	*numerāculum *taeniārium
Bandsortenschalter	tape selector	sélecteur de bandes	selector de tipo de cinta	selettore del nastro	*sēlēctrum taeniārum
Play-Taste	play button	lecture	botón de reproducción	tasto di riproduzione	plēctrum lēctōrium
Schnellvorlauf-Taste	fast-forward button	avance rapide	botón de avance rapido	tasto di avanzamento rapido	plēctrum prōvolūtiōnis rapidae
LED-Pegelanzeige	peak level meter	indicateur de niveau	medidor de altos niveles de frecuencia	LED indicatore del livello di picco	*coryphometrum, -ī n.
manuelle Aussteuerung	recording level control	réglage de niveau d'enregistrement	botón de nivel de grabación	selettore del livello di registrazione	moderāmen libellae receptōriae [libella <i>niveau, level</i>]
Stummaufnahme-Taste	record muting button	interrupteur d'accord	botón de grabación silenciosa	muting	plēctrum receptiōnis silentiōsae
Pause-Taste	pause button	pause	botón de pausa	tasto di pausa	plēctrum pausārium
Aufnahme-Taste	record button	enregistrement	botón de inicio de grabación	tasto di registrazione	plēctrum recipiendī
Stopp-Taste	stop button	arrêt	botón de stop	tasto di arresto	plēctrum sistendī
Rücklaufaste	rewind button	rebobinage	botón de rebobinado	tasto di riavvolgimento	plēctrum taeniae revolvendae
Kassettenfach	cassette holder	logement de cassette	alojamiento de la casete	vano della cassetta	loculāmentum +casētae
p.500 Schallplatte	record	disque	disco	disco	*phōnodiscus, -ī m.
Schallrille	separating groove	plage de séparation	espiral de separación	solco di separazione	sulcus sēparātivus [2. DIOMED.418,26; PRISC.14,54]
Einlauftrille	spiral-in-groove	sillon de départ	surco en espiral	solco iniziale	sulcus initiālis
Ausschaltrille	repeating groove	sillon concentrique	surco concéntrico	solco concéntrico	sulcus *concentricus [P. Coursier, Opusculum de sectione superficiei sphaericae..., Parisiis 1663, p.23: "...in medio illorum concentricorum ...]
Track	band	surface gravée	banda gravada	banda	orbita, -ae f.

Auslaufrille	run-off groove	sillon de sortie	surco de salida	solco finale	sulcus finālis
Mittelloch	centre hole	trou central	orificio central	foro centrale	forāmen medium
Label	label	étiquette	etiqueta	etichetta	nota, -ae f.
Plattenspieler	turntable unit	platine tourne-disque	tocadiscos	giradischi	*discophōnum, -ī n.
Abdeckhaube	dust cover	couvercle	tapa guardapolvo	coperchio	operculum, -ī n.
Balancegewicht	counterweight	contrepoids	contrapeso	contrappeso	*contrāpondium, -ī n. [Nova Acta Eruditorum, Lipsiae 1737, p.24: "Quando onus et contrapondium in aequilibrio sunt, contrapondium retrahendum erit, ut eius momentum momento ponderis superius sit..."]
Antiskating-Vorrichtung	antiskating-device	compensateur de poussée latérale	dispositivo antideslizante	controllo antiskating	*compēnsāculum ictūs laterālis
Tonarmheber	arm elevator	relève-bras	elevador del brazo	levetta per il sollevamento del braccio	vecticulus brachii ēlevandī
Tonarmstütze	arm rest	repose-bras	soporte del brazo	supporto del braccio	fulcīmen brachii
Tonarm	pick-up arm	bras de lecture	brazo fonocaptor	braccio	bracchium *soniceps [2. cfr nomen entomologicum, q.e. Porotermes <i>soniceps</i>]
Tonabnehmer-system	head shell	tête de lecture	cubierta de la aguja	conchiglia portatestina	caput *soniceps [2. cfr nomen entomologicum, q.e. Porotermes <i>soniceps</i>]
Sockel	base	socle	base	base	basis, is f.
Tonabnehmer	cartridge	cartouche	cartucho	testina	embolus *soniceps [2. cfr nomen entomologicum, q.e. Porotermes <i>soniceps</i>]
Plattenstift	spindle	axe	pivote	perno centrale	axis, -is m.
Drehzahl-Einstellung	speed selector	sélecteur de vitesse	selector de velocidad	selettore di velocità	*sēlēctrum vēlōcītātis
Grundplatte	base plate	contre-platine	base del plato	piastra di base	lāmina *basālis
Plattenteller	tumtable	plateau	plato	piatto	catīnus *phōnodiscālis
Gummimatte	rubber mat	couvre-plateau	disco de caucho	tappetino di gomma	*storeola cummea [1. cfr Diarium vel descriptio laboriosissimi et molestissimi itineris facti a ... Schoutenio, Amsterdami, a.1619, p.34: "Paulo post nobis rex mittit <i>storeolam</i> , comitantibus tribus famulis eam, quibus nos pro munere tanto offerebamus veterem securim..."]
Scharnier	hinge	charnière	bisagra	cerniera	cardō, -inis m.
p.501 CD	compact disc	disque compacte	disco compacto	compact disc	discus compāctus
technische Identifikations-nummer	technical identification band	bande d'identification technique	banda de identificación técnica	banda di identificazione tecnica	numerus *identificātiōnis technicae
Programmbereich	pressed area	surface pressée	área grabada	area registrata	superficiēs pressa
Datenanfang	reading start	début de lecture	comienzo de lectura	inizio lettura	initium legendī
Lesen von Compact Discs	compact disc reading	lecture du disque compact	lectura de disco compacto	lettura di compact disc	lēctiō discōrum compāctōrum
Objektivlinse	lens	objectif	objetivo	lente	lēns +obiectīvī
Pit	pit	aspérité	pit	pit	*foveola, -ae f. [cfr Symbolae entomologicae, 1802, p.76: "...dorso medio

					foveolato-caniculato, ante foveolam tuberculis duobus acutis corniformibus approximatis, utrinque late foveolato, antice impressionibus duabus distinctis.”]
reflektierende Aluminiumschicht	aluminium layer	couche d'aluminium	capa de aluminio	strato riflettente in alluminio	strātum *alūminiī
Laserstrahl	laser beam	faisceau laser	rayo láser	raggio laser	radius *lāsericus [2. cfr Carlo Egger, Latinitas 1978, p.54]
transparentes Akrylharz	resin surface	surface de résine	superficie de resina	superficie trasparente in resina	superficiēs resīnae pellūcida
CD-Player	compact disc player	lecteur de disque compact	lector de disco compacto	lettore di compact disc	*lēctrum discōrum compāctōrum
Netzschalter	power button	interrupteur d'alimentation	interruptor	interruttore di accensione	*mūtāmen *alimentātiōnis
CD-Fach	disc compartment	logement du plateau	alojamiento para el disco	vano del disco	loculāmentum discī compāctī
Titelnummer	track number	numéro de la piste	número de pista	numero del brano	numerus orbitae
Anzeigen	indicators	voyants de contrôle	indicadores	indicatori	indicāmina, -um n.pl.
Speichertaste	memory key	touche mémoire	botón de la memoria	tasto di memorizzazione	plēctrum memoriāle
Wiederholungstasten	repeat keys	touches de répétitions	tecla de repetición	tasti di ripetizione	plēctra repetitiōnis
Fernbedienungssensor	remote control sensor	capteur de télécommande	sensor del mando a distancia	seniore del telecomando	*sēnsibulum *tēlēmōderāminis [1. cfr Adolf Küpper, Homöopathietabellen mit Indikations- und Stichwortverzeichnis, p.287: „,Silicea – „das frostige Sensibulum“]
Vor-und Rücklauf	scan	lecture rapide	operación rápida	tasti di ricerca rapida	plēctra lēctiōnis rapidae
Titelsuchtasten	track search keys	changement de pistes	botón para buscar las pistas	tasti di ricerca del brano	plēctra orbitae quaerendae
Stopp-/ Löschtaste	stop/clear key	arrêt/effacement de mémoire	botón para parar y borrar	tasto di arresto/cancellazione	plēctrum sistendī/ ēradendī [3. cfr OLD p.614, s.v. erado 2: “To erase, delete (anything written or engraved); also, to erase the name of (as a mark of disgrace)... - (in fig. Context) fac ...cupias...eradere uitae tempora ...Tisiphonea tuae.”— 3 cfr Luca Nagel SJ: Stromata Evangelica, Coloniae Agrippinae a.1700, p.619: “...e memoria eradere, locumque, ubi moreretur, ignorare dissimulet”]
Start/Pause	play/pause	lecture/pause	lectura/pausa	tasto di riproduzione/pausa	plēctrum lēctōrium/ pausārium
Auswurfaste für das	disc compartment control	contrôle du plateau	botón de control del alojamiento del disco	tasto di espulsione	plēctrum ēiectiōnis
p.502 Kopfhörer	headphones	casque d'écoute	auriculares	cuffia	*cephalophōnum, -ī n.
Bügel	headband	serre-tête	banda acolchada	supporto elastico	arcus capitālis
Einstellung	adjusting band	glissière d'ajustement	banda de ajuste	fascia di regolazione	fascia moderātōria
Ohrmuschel	earphone	écouteur	auricular	ricevitore	*ōtophōnum, -ī n.

				auricolare	
Stecker	jack plug	fiche pour jack	clavija	spinotto	spīna ēlectrica
Anschlusskabel	connecting cable	câble de raccordement	cable de conexión	cavo di collegamento	capulum *connexivum
Membran	resonator	résonateur	resonador	risonatore	membrāna resona
Lautsprecher- box	loudspeaker	enceinte acoustique	altavoz	cassa acustica	capsa ēchēica
rechter Kanal	right channel	canal droit	canal derecho	canale destro	canālis dexter
linker Kanal	left channel	canal gauche	canal izquierdo	canale sinistro	canāis sinistra
Hochtöner	tweeter	haut-parleur d'aigus	alta-voz de frecuencias altas	tweeter	*ēchēum frequentiae altae
Mitteltöner	midrange speaker	haut-parleur de médium	altavoz de frecuencias de medias	midrange	*ēchēum frequentiae mediae
Tieftöner	woofer	haut-parleur de graves	altavoz de frecuencias de graves	woofer	ēchēum frequentiae gravis
Membran	diaphragm	membrane	diafragma	diaframma	membrāna, -ae f.
Abdeckung	speaker cover	treillis	rejilla protectora	grilla	crātēs prōtēctōria
p.503 Mini-Hifi- System	mini stereo sound system	minichaîne stéréo	mini-cadena estéreo	mini-impianto hi-fi	minimum systēma *stereophōnicum
CD-Spieler	compact disc player	lecteur de disque compqct	lector de disco compacto	lettore di compact disc	*lēctrum discī compāctī
Receiver	ampli-tuner	ampli-syntoniseur	amplificador- sintonizador	sintoamplificatore	*syntonistrum *amplificātōrium
Lautsprecher	loudspeaker	enceinte acoustique	altavoz	cassa acustica	ēchēum, -ī n.
CD-Recorder	compact disc recorder	graveur de disque compact	reproductor de disco compacto	registratore di compact disc	*receptrum discī compāctī
Doppel- Kassettendeck	dual cassette deck	double platine cassette	doble pletina de casete	doppia piastra di registrazione	stega +casētārum duplex
tragbare Tonwiedergabe- systeme	portable sound systems	appareils de son portatif	sistemas di sonido portátiles	riproduttori portatili	apparātūs sonigerī portābilēs [2. AUG.serm.28,4]
Uhrenradio	clock radio	radio-réveil	radio despertador	radiosveglia	suscitābulum *radiophōnicum [1. Johann Adam Weber, Lexici encyclii pars posterior. Das ist: Deutsch-Lateinisches Universal-Wörterbuch, 2.ed., Chemnitz 1745, p.809; VARRO sat.Men.348: suscitabulum vocis]
Kofferradio	portable radio	radio portable	radio portátil	radio portatile	*radiophōnum portābile
Frequenanzzeige	frequency display	affichage des stations	display de frecuencia	display delle frequenze	*indicāmentum frequentiarum [1. cfr Yosef Gikatilla, The book of punctuation, Flavius' Mithridates Latin translation, the hebrew text and an english version. Ed. By Annett Martini, Torino 2010, p.223: "Et hoc est indicamentum , cum nomen sit divisum in duas partes" – cfr Michael von Lanckisch, Neupolierter Mahl- Schatz. 1661, cap.24, p.785: "Libertatis indicamentum Andeutung der Freyheit"]]

Teleskopantenne	telescopic aerial	antenne télescopique	antena telescópica	antenna telescopica	antenna *tēlescopica
Tragebügel	handle	poignée	mango	maniglia	manubrium, -ī n.
Höhenregler	treble tone control	contrôle de tonalité des aigus	control de tonos de graves	regolatore dei toni alti	moderāmen tonōrum altōrum
Frequenzwähler	tuning control	sélecteur de stations	selector de sintonización	manopola di sintonizzazione	*sēlēctrum statiōnum
Bassregler	bass tone control	contrôle de tonalité des graves	control de tonos de bajos	regolatore dei toni bassi	moderāmen tonōrum bassōrum
Lautstärkereglern	volume control	réglage du volume	selector de volumen	manopola del volume	moderāmen volūminis
tragbarer CD-Spieler	portable compact disc player	baladeur pour disque compact	reproductor de CD portátil	lettore CD portatile	*lēctrum discī compāctī portābile
Display	display	afficheur	display	display	*indicāmentum, -ī n. [1. cfr Yosef Gikatilla, The book of punctuation, Flavius' Mithridates Latin translation, the hebrew text and an english version. Ed. By Annett Martini, Torino 2010, p.223: "Et hoc est indicamentum , cum nomen sit divisum in duas partes" – cfr Michael von Lanckisch, Neupolierter Mahlschatz. 1661, cap.24, p.785: "Libertatis indicamentum Andeutung der Freyheit"]
Ohrhörer	earphone	écouteur	auriculares	auricolare	*ōtophōnum, -ī n. [1. cfr *cephalophonum i.q. theod. Kopfhörer, angl. headphone]
MP3-Spieler	portable digital audio player	baladeur numérique	audio player portátil digital	lettore audio digitale portatile	*lēctrum auditōrium digitāle
p.504 Walkman mit Radioteil	personal radio cassette player	baladeur	radiocasette portátil personal (Walkman)	walkman	*radiocasētophorum, -ī n.
Kabel	lead	cordón	cable	cavo	capulum, -ī n.
Kopfhörerstecker	headphone plug	prise casque	enchufe para auriculares	spinotto della cuffia	spīna *cephalophōnī
Kopfbügel	headband	serre-tête	banda de ajuste	supporto elastico	arcus capitālis
Lautstärkereglern	volume control	réglage du volume	control de volumen	manopola del volume	moderāmen volūminis
Kopfhörer	headphones	casque d'écoute	auriculares	cuffia	*cephalophōnum, -ī n.
Kassette	cassette	cassette	casete	cassetta	*phōnocasēta, -ae f.
Kassettenteil	cassette player	lecteur de cassette	lector de casetes	riproduttore a casete	*lēctrum casētārum
Empfangsteil	radio section	radio	sintonizador	sintonizzatore	*radiophōnum, -ī n.
Radiorecorder mit CD-Spieler	portable CD radio cassette recorder	radiocassette laser	radiocasette con lector de disco compacto	radioregistratore con compact disc	*radiocasētophōnum cum *lēctrō discī compāctī
Betriebseinstellung	mode selectors	sélecteur de mode	selectores de modalidad	selettori di modo	*sēlēctrum modōrum
Antenne	aerial	antenne	antena	antenna	antenna, -ae f.
Tragebügel	carrying handle	poignée	asa	maniglia	manubrium arcuātum
CD-Spieler	compact disc player	lecteur de disque compact	lector de discos compactos	lettore di compact disc	*lēctrum discī compāctī
CD	compact disc	disque compact	disco compacto	compact disc	discus compāctus
Lautsprecher	speaker	haut-parleur	altavoz	altoparlante	*ēchēum, -ī n.
CD-Tasten	compact disc	contrôles du	controles del lector	tasti del lettore di	plēctra *lēctrī

	player controls	lecteur de disque compact	de discos compactos	compact disc	discōrum compāctōrum
Sendereinstellung	tuning control	sélecteur de stations	control de sintonización	manopola della sintonia	*sēlēctrum statiōnum
Empfangsteil	radio section	radio	sintonizador	sintonizzatore	*radiophōnum, -ī n.
Kassettenteil	cassette player	lecteur de cassette	pletina	riproduttore a cassette	*lēctrum +casētārum
Kassette	cassette	cassette	casete	cassetta	*phōnocasēta, -ae f.
Kassettendeck-tasten	cassette player controls	contrôles du lecteur de cassette	controles de la pletina	tasti del riproduttore a cassette	plēctra stegae *casētophōnicae
Netzanschluss	power socket	alimentation sur secteur	enchufe	presa di alimentazione	capsa contāctūs
Kopfhörerbuchse	headphone jack	prise casque	toma para auriculares	presa per cuffia	capsa contāctūs *cephalophōnicī
Stereotaste	stereo control	control de la stéréophonie	control estereo	selettore stereo/mono	*sēlēctrum *stereo- *monophōnicum
Ein/Aus/Lautstärke	on/off/volume	marche/ arrêt/ volume	encendido/ apagado/ volumen	interruttore di accensione e del volume	*mūtāmen expediendī et sistendī et volūminis
p.505 drahtlose Kommunikation	wireless communication	communication sans fil	comunicación sin hilos	comunicazione senza fili	commūnicātiō expers filōrum
Walkie-Talkie, Handfunkgerät	walkie-talkie	talkie-walkie	walkie-talkie	walkie-talkie	*radiotēlephōnum manuāle
Display	display	afficheur	display	display	*indicāmentum, -ī n.
Antenne	aerial	antenne	antena	antenna	antenna, -ae f.
Ein/Ausschalter	power key	interrupteur	interruptor	interruttore di accensione	*mūtāmen expediendī et sistendī
Scrolltaste	scroll key	touche de défilement	tecla de desplazamiento	tasto di scorrimento	plēctrum prōvolvendī
Menütaste	menu key	touche de menu	tecla del menú	tasto del menu	plēctrum +rēgulāmentī
Kontrolltaste	monitor key	touche de contrôle	tecla del control	tasto di controllo	plēctrum moderandī
Lautsprecher	speaker	haut-parleur	altavoz	altoparlante	ēchēum, -ī n. [cfr Georges, Ausführliches Lateinisch-Deutsches Handwörterbuch, tom.I, col.2330: "ēchēa, ōrum, n. (ἤχηια), eherne Gefäße zur Verstärkung des Schalls auf dem Theater; Schallgefäße, Vitruv 5,5,2 (griech. 1,1,9),“ – OLD p.584, s.v.: "ēchēa ~ōrum n.pl. (Gk. ἤχηια) Brazen vessels used in theatres to improve the acoustics, resonators". – cfr ngr. ἤχηιο <i>loudspeaker</i>]
Wechselsprechschalter	push-to-talk-switch	interrupteur d'émission	interruptor de emisión	interruttore di trasmissione	*mūtāmen ēmissiōnis
Feststelltaste	lock key	touche de verrouillage	tecla de bloqueo	tasto di blocco	plēctrum obserandī
Mikrophon	microphone	microphone	micrófono	microfono	*mīcrophōnum, -ī n. [Societas Latina 1933; Vita Latina 7/ Avignon 1959, p.91]

Helligkeitstaste	light button	touche de luminosité	tecla de luminosidad	tasto di luminosità	plēctrum lūminis
Ruftaste	call key	touche d'appel	tecla de llamada	tasto di chiamata	plēctrum vocandī
Lautstärkereglern	volume control	réglage du volume	ajuste de volumen	manopola del volume	moderāmen volūminis
Pager	numeric pager	téléavertisseur numérique	buscapersonas	cercapersona	*accībulum , -ī n. [ab acciendo: accire i.q. arcessere]
Gürtelclip	belt clip	pince de ceinture	pinza de cinturón	gancio della cintura	fibula cingulī
Menütaste	menu button	touche de menu	botón del menú	tasto del menu	plēctrum +rēgulamenti
Wahltaste	select button	touche de sélection	botón de selección	tasto di selezione	plēctrum sēligendī
Lesetaste	read button	touche de lecture	botón de lectura	tasto di lettura	plēctrum legendī
Display	display	afficheur	display	display	*indicāmentum , -ī n.
CB-Funkanlage (Mobilfunkdienst)	CB radio (Cellular Broadcast)	poste CB	radio CB	radio CB	*radiotēlēphōnum mōbile
Mikrofonanschlussbuchse	microphone jack	prise microphone	toma del micrófono	presa del microfono	capsa contāctūs *mīcrophōnicī
Wechselsprechschalter	push-to talk switch	interrupteur d'émission	interruptor de transmisión	interruttore di trasmissione	*mūtāmen trānsmissiōnis
Mikrofon	microphone	microphone	micrófono	microfono	*mīcrophōnum , -ī n. [Societas Latina 1933; Vita Latina 7/ Avignon 1959, p.91]
Display	display	display	display	display	*indicāmentum , -ī n.
Kanalwahlschalter	channel selector	selector de canales	selettore dei canali	selettore dei canali	*sēlēctrum canālium
p.506 Telefonieren	communication by telephone	communication par téléphone	comunicación por teléfono	comunicazione via telefono	commūnicātiō *tēlēphōnica
Handy	mobile telephone	téléphone portable	teléfono celular	telefono cellulare	*tēlēphōnum mōbile
Display	display	afficheur	display	display	*indicāmentum , -ī n.
Lautsprecher	receiver	récepteur	receptor	ricevitore	*receptrum , -ī n.
Ein/Ausschalter	power key	interrupteur	interruptor	interruttore	*mūtāmen , -inis n.
Antenne	aerial	antenne	antena	antenna	antenna , -ae f.
Scrollrad	scroll wheel	roulette de défilement	rueda de corrimiento	manopola di scorrimento	rota provolvendī
Ruf-beenden-Taste	end key	touche de fin d'appel	tecla final de llamada	tasto di fine chiamata	plēctrum fināle
Mikrofon	microphone	microphone	micrófono	microfono	*mīcrophōnum , -ī n. [Societas Latina 1933; Vita Latina 7/ Avignon 1959, p.91]
verschiebbarer Tastaturschutz	sliding cover	clapet	tapa deslizante	coperchio scorrevole	prōtēctum *plēctrologīi versābile [1. prōtēctum, ī n. ULP.dig.9,2,29; 2. *plēctrologium cfr ngr. 3. versabilis AMM.19,6,4 repagula versabilia]
alphanumerische Tastatur	alphanumeric keypad	clavier alphanumérique	teclado alfanumérico	tastierino alfanumerico	*plēctrologium *alphanumericum
Ruftaste	talk key	touche d'appel	tecla de llamada	tasto di chiamata	plēctrum vocandī
Wahltaste	selection key	touche de sélection	tecla de selección	tasto di selezione	plēctrum sēligendī

Freisprechanlage	headset kit	ensemble oreillette/ microphone	equipo de auricular/ micrófono	kit con cuffia dotata di microfono	synthesis *ōtophōnica *microphōnō īnstrūcta
Ohrlautsprecher	earbud	oreillette	auricular	auricolare	*ōtophōnum , -ī n.
Mikrofon	microphone	microphone	micrófono	microfono	*microphōnum , -ī n. [Societas Latina 1933; Vita Latina 7/ Avignon 1959, p.91]
Clip	clip	pince	pinza	clip	fībula , -ae f.
Telefonapparat	telephone	poste téléphonique	teléfono	apparecchio telefonico	apparātus *tēlephōnicus
Sprechmuschel	transmitter	microphone	transmisor	microfono	concha locūtōria
Lautstärkereglер für den Hörer	receiver volume control	commande de volume du récepteur	control de volumen del auricular	regolatore del volume di ricezione	moderāmen volūminis *auscultābulī
Hörer	handset	combiné	auricular	microtelefono	*auscultābulum , -ī n.
Hörmuschel	receiver	récepteur	receptor	ricevitore	concha audītōria
Display	display	afficheur	display	display	*indicāmentum , -ī n.
An/Aus Kontrollampe	on/off light	voyant de mise en circuit	luz de encendido/ apagado	spia luminosa di accensione	lampadium expediendī et sistendī
Displayeinstellung	display setting	réglage de l' afficheur	ajuste del display	regolatore del display	moderāmen *indicāmentī
Lautstärkereglер für den Rufton	ringing volume control	commande de volume de la sonnerie	control de volumen del timbre	regolatore del volume e della suoneria	moderāmen volūminis sonī
Funktionswahl-taste	function selectors	sélecteurs de fonction	selectores de funciones	selettori di funzione	plēctra functiōnis sēligendae
Speichertaste	memory button	commande mémoire	botón de memoria	tasto di memorizzazione	plēctrum memoriāle
Rufnummern-register für automatische Wahl	automatic dialling index	index de composition automatique	marcador automático	tasti di chiamata automatica	index numerōrum automaticus
Rufnummern-register	telephone list	répertoire téléphonique	agenda telefónica	rubrica telefonica	index numerōrum
Tastatur	push buttons	clavier	teclado	tastiera	*plēctrologium , -ī n.
Schnur	handset flex	cordon de combiné	cable del auricular	cordone del microtelefono	capulum *auscultābulī
p.507 Beispiele für Telefone	examples of telephones	exemples de postes téléphoniques	ejemplos de teléfonos	esempi di telefoni	exempla tēlephōnōrum
öffentlicher Fernsprecher	pay phone	téléphone publique	teléfono público	apparecchio telefonico a gettone	tēlephōnum pūblicum
Display	display	écran	visualización	display	*indicāmentum , -ī n. *othonidium , -ī n.
nächster Ruf	next call	appel suivant	próxima llamada	tasto di chiamata successiva	plēctrum tēlephōnēmatis proximī
Sprachanzeigetaste	language display button	choix de la langue d' affichage	botón de selección de idioma	tasto di selezione della lingua del display	plēctrum linguae sēligendae
Tastatur	push button	clavier	teclado	tastiera	*plēctrologion , -ī n.
Kartenschlitz	card reader	lecteur de carte	lector de tarjetas	lettore di schede	*lēctrum tesserārum
Geldrückgabefach	coin return bucket	sébile de remboursement	devolución de monedas	finestrella per la restituzione dei gettoni	fenestella nummōs reddendī
Panzerschnur	armoured flex	cordon à gaine métallique	cable con funda metálica	cavo armato	capulum metallicum
Hörer	handset	combiné	auricular	microtelefono	*auscultābulum , -ī n.

Lautstärkereglер	volume control	contrôle du volume	control de volumen	regolatore del volume	moderāmen volūminis
Münzeinwurf	coin slot	fente à monnaie	ranura para monedas	fessura per gettoni	rīma/fissūra nummōrum
schnurloses Telefon	cordless telephone	poste sans cordon	teléfono inalámbrico	telefono senza fili	*tēlēphōnum filōrum expers
Kommunikations-terminal	tele-communication terminal	terminal de télé-communication	terminal de comunicaciones	videoterminale	*terminal *tēle-commūnicātiōnis
Gehäuse	housing	boîtier	caja	monitor	capsa, -ae f.
Bildschirm	visual display unit	écran	monitor	schermo	*othonion, -ī n.
Funktionstasten	function keys	touches de fonctions	teclas de función	tasti funzione	plēctra fūctiōnum
numerische Tastatur	numeric keyboard	clavier numérique	teclado numérico	tastiera numerica	*plēctrologium *numericum
alphanumerische Tastatur	alphanumeric keyboard	clavier alphanumérique	teclado alfanumérico	tastiera alfanumerica	*plēctrologium *alphanumericum
Tastatur	keyboard	clavier	teclado	tastiera	*plēctrologium, -i n.
Bedienungstasten	operation keys	touches de commande	teclas de operación	tasti di comando	plēctra operandī
Tastentelefon	push-button telephone	poste à clavier	telefono de teclado	telefono a tastiera	*tēlēphōnum *plēctrātum
Telefonzentrale	switchboard operator's set	pupitre dirigeur	centralita	centralina	*tēlēphōnum *centrāle
p.508 Anruf-beantworter	telephone answering machine	répondeur téléphonique	contestador automático	segreteria telefonica	*respōnstrum *tēlēphōnicum
Ansagekassette	outgoing announcement cassette	cassette annonce	casete con saludo	cassetta del messaggio registrato	+casēta nūntiī allātī
Nachrichten-anzeige	calls indicator	voyant de réception de messages	indicador de llamadas	indicatore delle telefonate	*indicāmentum *tēlēphōnēmatum
Aufzeichnungskassette	incoming message cassette	cassette messages	casete para grabar los mensajes	cassetta dei messaggi in entrata	+casēta nūntiōrum ineuntium
Netzkontrolllampe	power-on light	voyant de mise en circuit	luz de encendido	spia luminosa di alimentazione	lampadium fluentī *ēlectricī indicandī
Bereitschaftsanzeige	auto answer indicator	voyant de réponse automatique	indicador de respuesta automática	indicatore del funzionamento automatico	lampadium respōnsī automaticī
Mithörtaste	listen button	écoute	botón de reproducción	tasto di ascolto diretto	plēctrum audītiōnis dīrēctae
Vorlauftaste	fast forward button	avance rapide	botón de avance rápido	tasto di avanzamento rapido	plēctrum prōvolūtiōnis rapidae
Mikrofon	microphone	microphone	micrófono	microfono	*mīcrophōnum, -ī n. [Societas Latina 1933; Vita Latina 7/ Avignon 1959, p.91]
Einschalt/Wiedergabetaste	on/play button	mise en marche	botón de encendido	tasto di riascolto dei messaggi	plēctrum expediendī et auscultandī
Löschtaste	erase button	effacement	botón para borrar	tasto di cancellazione	plēctrum ēradendī
Netzschalter	power-on button	bouton de mise en circuit	botón de encendido	pulsante di accensione	plēctrum mūtāminis ēlectricī
Stopptaste	top button	arrêt	botón de stop	tasto di arresto	plēctrum sistendī
Lautstärkereglер	volume control	commande de volume	control del volume	regolatore del volume	moderāmen volūminis

Rücklaufftaste	rewind button	rebobinage	botón de rebobinado	tasto di riavvolgimento	plēctrum revolvendī
Aufzeichnungstaste	record announcement button	enregistrement	botón de grabación	tasto di registrazione del messaggio	plēctrum nūntiī recipiendī
Lautsprecher	speaker	haut-parleur	altavoz	altoparlante	*ēchēum, -ī n.
Telefaxgerät	fax machine	télécopieur	fax	telefax	*telecopiātrum, -ī n.
Original-rückführung	sent document recovery	sortie des originaux	recuperación del documento enviado	vassoio dei documenti trasmessi	exitus documentōrum originalium
Originaleinzug	document-to-be-sent position	entrée des originaux	posición del documento a enviar	punto di inserimento dei documenti da trasmettere	introitus documentōrum originālium
Papierführung	paper guide	guide-papier	guía del papel	guida della carta	+dūciculum chartae [1. cfr Lorenz Dieffenbach, Novum Glossarium Latino-Germanicum mediae et infimae aetatis, Frankfurt am Main 1867p.142, s.v.]
Nummerntasten	number key	touche de composition automatique	teclado numérico	tastiera numerica	*plēctra *numerica
Bedienungstasten	control keys	panneau de commande	teclas de control	tasti di comando	plēctra moderandī
Starttaste	start key	mise en marche	tecla de iniciación	tasto di avvio	plēctrum expediendī
Datendisplay	data display	écran d'affichage	visualización de datos	display	*indicāmentum datōrum
Rückstelltaste	reset key	touche de correction	tecla de reiniciación	tasto di reset	plēctrum corrigendī
Funktionstasten	function keys	panneau de fonction	teclas de función	tasti funzione	plēctra fūctiōnis
Empfang von Dokumenten	document receiving	réception des messages	recepción de documentos	vassoio dei documenti ricevuti	exitus documentōrum acceptōrum

Proxima pars inscribitur VOCABULA COMMUNICATORIA GRAPHEICAQUE (V).

**Haec vocabula communicatoria
excerpsit et in Latinum convertit
Nicolaus Groß
LEO LATINUS**

<http://www.leolatinus.de>

ECCE LIBRI LEONIS LATINI

Permittas, quaeso, ut nuntium adiungam minus gratum: pretia discorum, qui a Leone Latino praebentur vendendi, ex decennio (sic!) non exaucta - proh dolor – nunc valdê augenda sunt (denis euronibus). Interim enim cum pretia materiarum quoque multo exaucta sint, tum praecipuê disci libellique discis subiungendi non conficiuntur neque involvuntur nisi magno cum labore.

Restat, ut afferam titulos pretiaque librorum typis impressorum, qui hôt tempore apud Leonem Latinum prostant venales:

1) CRABATUS (Otfried Preußler, Krabat).....	49,00 €
2) FRAGRANTIA (Patrick Süskind, Das Parfum).....	42,00 €
3) RECITATOR (Bernhard Schlink, Der Vorleser).....	45,00 €
4) HOTZENPLOTZIUS (Otfried Preußler, Der Räuber Hotzenplotz).....	25,00 €
5) ARANEA NIGRA (Jeremias Gotthelf, Die schwarze Spinne).....	22,00 €

PARVUS NICOLAUS (René Goscinny, Le Petit Nicolas) non êditur in domunculâ Leonis Latini, sed in Aedibus Turicensibus, quae appellantur «Diogenes».

GLOSSARIUM FRAGRANTIAE et PERICULA BARONIS MYNCHUSANI – proh dolor! – sunt divendita. Utinam nobis contingat, ut aliquando edantur iteratis curis.

Habeas nos excusatos, quod situm interretialem (i.e. anglicê »website« nondum restauravimus novaque pretia ibidem nondum indicavimus.

Ceterum, cara Lectrix, care Lector, bene scias oportet Leonem Latinum non esse megalopolium, quo – ut ita dicam - rapidissimê eiectantur multae myriades librorum vilissimae, sed domunculam potius virtuaalem quam realem, in qua creantur κειμήλια, id est res parvae et rarae et carae. Res parvae enim sunt disci compacti aut libelli typis editi palmares; rarae sunt editiones, quae centuriam tantum complectantur exemplorum; carae sunt hae res omnes, quia cordi sunt Leoni Latino recordanti horas illas innumeras, quibus operam dedit illis creandis.

Cara Lectrix, care Lector, utinam omne opusculum a Leone Latino confectum sit Tibi KTHMA EΙΣ AEI.

INDEX DISCORUM LEONIS LATINI

NR	Num. mand a- telae	ISBN	TITULUS	AUCTOR	TRANS- LATOR	ANNUS	FORMA	AMPLI- TUDO	PRE- TIUM
1	00104	978-3-938905-00-5	FABELLA TEXTORIS VERSUTI PALAEOINDICA	Anonymu s (Old Indian)	Nikolaus Gross	2004	CD-ROM pdf	7 pp.	€ 17,90
2	00104 A	978-3-938905-15-9	FABELLA TEXTORIS VERSUTI PALAEOINDICA- Libri audibiles	Anonymu s (Old Indian)	Nikolaus Gross	2005	Audio	21 min.	€ 22,90
3	00204	978-3-938905-01-2	TRES FABULAE EDGARII ALLANI POE: CATTUS NIGER - RANUNCULUS - PUTEUS ET PENDULUM	Edgar Allan Poe	Nikolaus Gross	2004	CD-ROM pdf	33 pp.	€ 27,50
4	00304	978-3-938905-02-9	ANECDOTA REI PROXIMO BELLO BORUSSICO FACTAE	Heinrich von Kleist	Nikolaus Gross	2004	CD-ROM pdf	6 pp.	€ 17,90
5	00304 A	978-3-938905-16-6	ANECDOTA REI PROXIMO BELLO BORUSSICO FACTAE -Libri audibiles	Heinrich von Kleist	Nikolaus Gross	2004	Audio	6 min.	€ 20,90
6	00404	978-3-938905-03-6	MEMENTO MORI	Alexander Saxon	Nikolaus Gross	2004	CD-ROM pdf	7 pp.	€ 17,90
7	0040 4A	978-3-938905-17-3	MEMENTO MORI - Libri audibiles	Alexander Saxon	Nikolaus Gross	2005	Audio	20 min.	€ 21,90
8	00504	978-3-938905-04-3	DE CRAMBAMBULO	Marie von Ebner-Eschenbach	Nikolaus Gross	2004	CD-ROM pdf	14 pp.	€ 19,50
9	00604	978-3-938905-05-0	DE DINOSAURIS	Nikolaus Gross	-----	2004	CD-ROM pdf	16 pp.	€ 19,00
10	00704	978-3-938905-06-7	SUDATORIUM VENERIS	Diogenes Anaedoeu s	-----	2004	CD-ROM pdf	11 pp.	€ 19,50
11	00804	978-3-938905-07-4	PERICULUM FRANCISCI	Diogenes Anaedoeu s	-----	2004	CD-ROM pdf	7 pp.	€ 17,90
12	00904	978-3-938905-08-1	NUPTIAE ABDERITANAE	Bertolt Brecht	Nikolaus Gross	2004	CD-ROM pdf	21 pp.	€ 22,00
13	01004	978-3-938905-09-8	TESTAMENTUM REYNERI BERLBYN	Henricus van den Lande de Raelt	-----	2004	CD-ROM pdf	7 pp.	€ 17,50

14	01104	978-3-938905-10-4	DE SANCTO NICOLAO DEQUE VIRO NATALICIO	Nikolaus Gross	-----	2004	CD- ROM	21 pp.	€ 22,00
15	01204	978-3-938905-11-1	FABELLAE GRIMMIANAE 1	Jacob Grimm/ Wilhelm Grimm	Nikolaus Gross	2004	CD- ROM pdf	28 pp.	€ 24,90
16	00105	978-3-938905-12-8	ROMULUS MAGNUS	Friedrich Dürrenma tt	Nikolaus Gross	2005	CD- ROM pdf	49 pp.	€ 31,90
17	00205	978-3-938905-13-5	DE THILO CUSTODE FERRIVIAE	Gerhart Hauptman n	Nikolaus Gross	2005	CD- ROM pdf	28 pp.	€ 24,90
18	00305	978-3-938905-14-2	HISTORIA AGATHONIS (LIB.1)	Christoph Martin Wieland	Nikolaus Gross	2005	CD- ROM pdf	15 pp.	€ 19,50
19	00405	978-3-938905-19-7	WERTHER IUVENIS QUAE PASSUS SIT	Johann Wolfgang von Goethe	Nikolaus Gross	2005	CD- ROM pdf	82 pp.	€ 38,90
20	0050 5A	978-3-938905-22-7	CICERONIS ORATIONES IN CATILINAM HABITAE 1 – Libri audibiles	M.T. Cicero	-----	2005	Audio	40 min.	€ 21,90
21	0060 5A	978-3-938905-18-0	SOMNIUM SCIPIONIS A CICERONE SCRIPTUM – Libri audibiles	M.T. Cicero	-----	2005	Audio	30 min.	€ 20,90
22	0070 5A	978-3-938905-23-4	CAESARIS BELLUM GALLICUM 1 – Libri audibiles	C.I. Caesar	-----	2005	Audio	55 min.	€ 22,90
23	00106	978-3-938905-21-0	AUTOBIOGRAPHIAE LATINAE	Nikolaus Gross	-----	2006	CD- ROM pdf	87 pp.	€ 48,00
24	00206	978-3-938905-20-3	DISQUISITIO CHEMICA ACIDULARUM BERGENSIUM ET GOEPPINGENSIVM	Karl Friedrich Kielmeyer	Nikolaus Gross	2006	CD- ROM pdf	66 pp.	€ 38,00
25	00306 A	978-3-938905-24-1	CAESARIS BELLUM GALLICUM 2 – Libri audibiles	C.I. Caesar	-----	2006	Audio	61 min.	€ 22,90
26	0040 6A	978-3-938905-25-8	CICERONIS ORATIONES IN CATILINAM HABITAE 2 – Libri audibiles	M.T. Cicero	-----	2006	Audio	41 min.	€ 21,90
27	00506 A	978-3-938905-26-5	EPISTULAE A SENECA AD LUCILIUM SCRIPTAE 1 – Libri audibiles	L.A. Seneca	-----	2006	Audio (2 CDs)	88 min.	€ 27,90
28	00107 A	978-3-938905-27-2	ASINUS AUREUS AB APULEIO SCRIPTUS	Apuleius	----- --	2007	Audio	55 min.	€ 23,90
29	00207 A	978-3-938905-28-	OBSIDIO SAGUNTI A T.LIVIO DESCRIPTA	Livius	-----	2007	Audio	53 min.	€ 23,90

		9							
30	00307	978-3-938905-29-6	FABELLAE GRIMMIANAE II	Jacob Grimm/ Wihelm Grimm	Nikolaus Gross	2007	CD-ROM pdf	58 pp.	€ 32,90

**CARA LECTRIX, CARE LECTOR, BENE VALE,
USQUE AD SEPTIMANAM PROXIMAM !**

HANC EPISTULAM LEONINAM
CENTESIMAM UNDENONAGESIMAM
SENDEN IN OPPIDULO BAVARIAE SUEBICAE PERFECIT

Die Dominicâ, 03. m.Febr. a.2019

Nicolaus Groß
Sodalis Academiae Latinitati Fovendae

LEO LATINUS